Dosarul nr.3a-3/24 judecătoria Drochia, sediul central, judecător I.Rusu

Decizie

24 octombrie 2024 mun. Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Bălţi

în componența:
Președintele ședinței Adriana Garbuz
Judecătorii Iulia Grosu şi Svetlana Șleahtițki
Grefier Roxana Iacubovscaia

examinând în ședință publică în procedura contenciosului administrativ apelul declarat de Primăria com.Vasileuți r-nul Rîșcani și consiliul Vasileuți r-nul Rîșcani împotriva hotărârii judecătoriei Drochia, sediul central, din 07 iulie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ,,Alex Nord Trans,, către Consiliul local Vasileuți r-nul Rîșcani, Primăria s. Vasileuți r-nul Rîșcani cu privire la anularea deciziei,-

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces

La data de 09 iunie 2023 SRL ”Alex Nord Trans” s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ către Consiliul local Vasileuți, r-nul Rîșcani, Primăria satului Vasileuți, r-nul Rîșcani privind anularea deciziei.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului a indicat, că la data de 29.05.2023, de către Consiliul local Vasileuți, r-nul Rîșcani, a fost emisă decizia nr.04/09, prin care: s-a interzis folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani; s-a respins cererea SRL ,,Alex Nord Trans” privind folosirea specială a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani.

Consideră, că decizia nominalizată este contrară prevederilor Hotărârii nr. 977 din 16.08.2016, cu privire la aprobarea Regulamentului-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, care stabilesc că limitarea sau interzicerea folosinței apei este declarată doar de către Comisia pentru Situații Excepționale a RM, în cazuri de situații excepționale stipulate în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei. În cazul declarării situației excepționale, la propunerea organului central al administrației publice în domeniul mediului, Guvernul adoptă o hotărâre prin care declară starea de secetă și elaborează un plan de gestionare a secetei, în care indică arealul și termenul executării acestei hotărâri, restricțiile și/sau interdicțiile care se aplică la folosința apei, persoanele responsabile de realizarea indicațiilor respective. În cazul stării de secetă, se aplică restricţii temporare de utilizare a resurselor de apă, în baza planurilor de gestionare a secetei elaborate de autoritatea administrativă de gestionare a apelor. Condiţiile stabilite în planurile de gestionare a secetei sînt obligatorii pe durata aplicării pentru toţi utilizatorii de apă. Persoanele culpabile de încălcarea prevederilor prezentului Regulament sînt pasibile de răspundere civilă, administrativă sau penală, în conformitate cu prevederile legislaţiei în vigoare.

Așadar, din aceste prevederi legale, reclamantul concluzionează că Consiliul local Vasileuți nu este în drept de a interzice folosirea bazinelor acvatice în scopul folosirii speciale a

apei pentru irigare. Limitarea sau interzicerea folosinței apei este declarată doar de către Comisia pentru Situații Excepționale a RM.

În contextul dat a mai invocat, că la emiterea deciziei nr.04/09 din 29.05.2023 de către Consiliul local Vasileuți, nu exista vre-o decizie a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM în vederea limitării sau interzicerii folosinței apei. La fel nu a existat nici o hotărârea adoptată de Guvern prin care să fie declarată starea de secetă.

Totodată, indică reclamantul că regulamentul la care s-a făcut referire supra, la pct. E[1] reglementează modul de folosință a apei din acumulările de apă pentru necesităţile comunităţii, irigaţie şi piscicultură, conform căruia deținătorii acumulării de apă, indiferent de forma de proprietate, nu sînt în drept să îngrădească accesul la folosința apei pentru necesitățile comunității. Lacurile de acumulare/iazurile vor fi folosite conform destinației acestora indicate în documentația de proiect și în autorizația de folosință specială a apei, cu acordarea drepturilor de folosință terților persoane pentru drepturile prioritare de folosință, prevăzute de lege.

Prin urmare, reclamantul consideră în temeiul prevederilor legale stipulate supra, că Consiliul local Vasileuți, r-ul Rîșcani, nu este în drept de a interzice folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare de către SRL ”Alex Nord Trans”.

Năzuind spre satisfacerea cerințelor, reclamantul indică, că decizia nr.04/09 din 29.05.2023 cu privire la examinarea cererii SRL ”Alex Nord Trans”, emisă de Consiliul local Vasileuți, este ilegală și urmează a fi anulată, din considerentul că a fost emisă contrar normelor legale.

Pe lingă această cerință, reclamantul a mai solicitat de a obliga Consiliul local Vasileuți, r-ul Rîșcani, de a emite decizia prin care să fie permisă folosirea specială a apei pentru irigare de către SRL ”Alex Nord Trans” din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17.95 ha, care se află în extravilanul satului Vasileuți, r-ul Rîșcani, invocând în acest sens că a parcurs toți pașii legali prevăzuți de lege și a pregătit toate actele necesare pentru eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, însă adresându-se către Agenția de Mediu cu cerere pentru eliberarea acestei autorizații, a fost informat prin intermediul poștei electronice de către Agenția de Mediu că pentru eliberarea autorizației este necesar de a prezenta documentul ce atestă dreptul de proprietate asupra terenului sau decizia Consiliului privind permiterea de folosire specială a apei pentru irigare din iaz.

Reclamantul, invocând totodată suportarea cheltuielilor pentru perfectarea unor acte, nemotivarea actului administrativ contestat, opinează că prin acțiunile ilegale ale pârâților i se încalcă drepturile în ceea ce privește folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central, din 07 iulie 2024, s-a admis parțial acțiunea. S-a anulat Decizia nr.04/09 din 29.05.2023 cu privire examinarea cererii emisă de Consiliul local Vasileuți, r-nul Rîșcani prin care s-a interzis folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți, r-nul Rîșcani și s-a respins cererea SRL ,,Alex Nord Trans,, privind folosirea specială a apei pentru irigare din iazul cu nr.cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul staului Vasileuți, r-nul Rîșcani. S-a încasat în mod solidar de la Consiliului local Vasileuți, r-nul Rîșcani, Primăria satului Vasileuți, r-nul Rîșcani în beneficiul SRL ,,Alex Nord Trans,, cu sediul bd. Traian 1/1,ap.147, ***** cheltuielile de judecată în mărime de 10 000,00/zece mii,00/lei.

Exercitarea căii de atac:

La 04 august 2023 (prin intermediul poștei terestre – f.d.97), Primăria com.Vasileuți r-nul Rîșcani și consiliul Vasileuți r-nul Rîșcani a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul central din 07 iulie 2023, în care solicită admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată. La data de 03 ianuarie 2024, în adresa părților a fost expediată hotărîrea motivată. La 22 ianuarie 2024 apelanta a depus în termen cererea de apel motivată.

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art.232 alin.(1), alin. (2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Conform art.111 alin.(3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii, evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Prin efectul dispozițiilor legale enunțate, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă la 03.01.2024 și a expirat la 01.02.2024, inclusiv, iar cererea de apel motivată a fost depuse la 22.01.2024.

Astfel, cu respectarea prevederilor art.232 al.(1) și (2) din Codul administrativ, Colegiul civil consideră că Consiliul local Vasileuți, Primăria s.Vasileuți a depus în termen cererea de apel, solicitând admiterea apelului, casarea soluției instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Argumentele părților:

În susținerea apelului Primăria s. Vasileuți, Consiliul local Vasileuți și-a exprimat dezacordul cu soluția instanței de fond, indicînd, că instanţa de fond nu a intrat în esenţa cauzei, a examinat cauza în lipsa pîrîţilor, deşi la dosar au fost depuse cereri privind amânarea examinării cauzei cu indicarea motivelor, în lipsa administrării probelor de la pîrîţi contrar propriei încheieri din 12.06.2023, hotărârea instanţei inferioare din 07 iulie 2023 este emisă contrar circumstanţelor reale ale pricinii, circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin, concluziile sunt expuse cu încălcarea directă a normelor de drept material şi procedural fiind incorect interpretate şi aplicate normele materiale circumstanţelor faptice ale pricinii iar în esenţă partea dispozitivă se contrazice cu motivarea.

Menţionează apelantul că, această hotărîre este greşit interpretată de către instanţa inferioară deoarece nu este vorba despre folosinţa apei dar de irigare, or reclamantul a efectuat construcţii special adaptate în acest sens, încălcând legea, fiind amendat pentru acest fapt, ulterior după adresările Primăriei s. Vasileuţi, reclamantul/intimat benevol a demolat construcţiile date, prejudiciind partea reverană a terenului prin lucrări neautorizate care aparţine unităţii administrativ teritoriale.

Conform art. 23, al Legii apelor nr. 272 din 23.12.2011 cu modificările ulterioare, intitulat „Folosinţa specială a apei”, folosinţa apei care nu cade sub incidenţa art. 22 se consideră folosinţă specială şi poate fi efectuată numai în bază de autorizaţie de mediu pentru folosinţa specială a apei iar în alin. (2) din art. 23 sunt indicate care activităţi sunt considerate folosinţă specială a apei: a) captarea apei din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman, inclusiv pentru prelucrarea produselor alimentare şi în agroindustrie; b) captarea şi folosinţa apei din sursele de apă de suprafaţă şi din ceîe subterane în scopuri tehnice, menajere şi industriale; c) captarea şi folosinţa apei din diferite surse pentru irigare; d) folosinţa apei în acvacultură şi piscicultură; e) deversarea apelor uzate; f) utilizarea apei pentru generarea de energie hidro-electrică; g) exploatarea de pontoane, debarcadere şi de alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă; h) dezvoltarea şi exploatarea comercială a plajelor şi a zonelor de agrement.

Face referire apelanta la articolul 24 din Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011, care prevede priorităţile la folosinţa apei.

Articolul 25 din Legea apelor nr. 272 din 23.12.2011, prevede lista actelor necesare pentru obţinerea autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei, în conţinutul căruia este indicată toată lista care se referă la toate condiţiile şi tipurile autorizaţiilor indicate în art. 23 alin.(2), lit. a) documentul care atestă dreptul de proprietate sau de folosinţă asupra terenului pe care este situat corpul de apă de suprafaţă, asupra construcţiilor hidrotehnice, precum şi asupra altor construcţii destinate folosinţei apelor; b) planul şi/sau schema terenului, cu indicarea, după caz, a construcţiilor hidrotehnice, a mijloacelor de măsurare a cantităţii de apă care urmează a fi folosită şi deversată, precum şi a altor construcţii destinate folosinţei apelor; c) paşaportul prizei de apă (paşaportul sondei de apă forate în baza documentaţiei tehnice - pentru ape subterane; paşaportul staţiei de captare a apei situate pe apă sau în vecinătatea acesteia - pentru ape de suprafaţă); d) regulamentul de exploatare a iazurilor şi a lacurilor de acumulare, dacă acesta nu este introdus în Sistemul informaţional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”; e) calculele privind cantitatea de apă care urmează a fi folosită şi/sau volumul de ape uzate care se vor deversa în emisar, după caz; g) rezultatele analizelor privind proprietăţile fizico-chimice şi microbiologice ale apei corpurilor de apă, efectuate într-un laborator acreditat, cu excepţia corpurilor de apă care fac obiectul monitoringului sistematic; h) contractul pentru folosirea sectorului de subsol cu rezerve evaluate şi aprobate şi raportul de constatare al Instituţiei Publice Administraţia Naţională „Apele Moldovei”, care confirmă absenţa apelor de suprafaţă în zona în care urmează a fi desfăşurată activitatea, în cazul folosinţei apelor subterane; i) contractul de prestare a serviciului public de canalizare, în cazul lipsei unui sistem public de canalizare sau a unei staţii proprii de epurare care ar respecta condiţiile de deversare a apelor uzate în emisar; j) acordul autorităţii administraţiei publice locale pentru utilizarea apelor subterane eliberat în conformitate cu art. 19 alin.(5) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă şi de canalizare.

Alin. (3^1) prevede, că în dependenţă de tipurile de folosinţă specială a apei, la cererea de eliberare a autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei solicitantul anexează: a) pentru activităţile specificate la art.23 alin.(2) lit. a) şi b) - actele prevăzute la alin. (2) lit. a)-g), i) şi, după caz, actele prevăzute la alin. (2) lit. h) şi j) din prezentul articol; b) pentru activitatea specificată la art.23 alin.(2) lit.c) - actele prevăzute la alin. (2) lit. b)-e), g), h) şi j) din prezentul articol; c) pentru activitatea specificată la art.23 alin.(2) lit. d) - actele prevăzute la alin. (2) lit. a), b) şi d)-g) din prezentul articol; d) pentru activitatea specificată la art.23 alin.(2) litera f) - actele

prevăzute la alin.(2) lit. a), b), d), e) şi g) din prezentul articol; e) pentru activităţile specificate la art.23 alin.(2) lit.g) şi h) - actele prevăzute la alin.(2) lit.a), b), d), g) şi j) din prezentul articol.

Conform Alin. (4) solicitantul autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei este obligat să afişeze, în termen de 5 zile de la data depunerii cererii conform alin. (1), la primăria din localitate un anunţ cu privire la solicitarea eliberării autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei. Orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecţii la cererea de eliberare a autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei poate notifica în scris Agenţia de Mediu în termen de 15 zile de la data afişării anunţului.

Menționează apelanta, că instanţa inferioară, nu a intrat în esenţa problemei, deoarece conform Hotărârii de Guvern nr. 894/2013 din 12.11.2013 cu privire la organizarea şi funcţionarea ghişeului unic în domeniul autorizării de mediu pentru folosinţa specială a apei, în conţinutul căreia regăsim Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea ghişeului unic în domeniul autorizării, poate fi regăsită în detaliu lista actelor pentru coordonarea condiţiilor de folosinţă specială a apei şi autoritatea care coordonează condiţiile de folosinţă specială a apei. Prin urmare, autorizaţia de mediu pentru folosinţa specială a apei se acordă titularului în conformitate cu condiţiile autorizaţiei adică în anumite condiţii. Reclamantul nu a prezentat o astfel de autorizaţie către pîrît.

În speţă, pe de altă parte, reclamantului, în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 977 din 16.08.2016, privind aprobarea Regulamentului tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor i s-a permis accesul la folosinţa specială a apei din iazul cu nr. cadastral ***** suprafaţa 17.95 ha în calitate de utilizator de apă conform priorităţilor stabilite conform prevederilor legale, şi anume prin folosirea cisternelor pentru irigarea culturilor agricole, iar prin decizia nr. 04/09 a respins cererea adresată de către SRL „Alex Nord Trans” şi a interzis folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare prin ţevi direct din bazinul acvatic, ca urmare a inexistenţei autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei care se acordă titularului în conformitate cu condiţiile autorizaţiei adică în anumite condiţii, fiind începute lucrări de săpare, deteriorând drumul şi zona reverană a proprietăţii administrativ teritoriale, instalând canal cu ţevi cu intrarea direct în bazinul acvatic fară autorizaţie în acest sens sub condiţiile permisive.

Conform afişei Agenţiei de Mediu, utilizatorii de apă în scopul irigării sunt obligaţi să obţină Autorizaţia de mediu pentru folosinţa specială a apei. Măsura este necesară pentru a evita consecinţele utilizării neraţionale a apelor subterane, în scopul irigării ilicite de către deţinătorii de terenuri agricole care sunt obligaţi să utilizeze apa doar în scopul indicat în actul permisiv.

În susţinerea poziţiei date apelantul concluzionează că instanţa de fond la adoptarea hotărârii a trecut în mod superficial asupra circumstanţelor cauzei, precum şi asupra materialului probator anexat la dosar, iar ca consecinţă nu a dat apreciere cuvenită acestor circumstanţe, aplicând eronat legea materială şi nu a elucidat situaţia invocată în cererea de chemare în judecată, motiv din care consideră necesar de a admite cererea de apel şi a casa hotărârea instanţei de fond.

Art. 14 alin. (1) al Legii privind administraţia publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, statuează că, Consiliul local are drept de iniţiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care ţin de competenţa altor autorităţi publice. La caz, apelantul denotă că, prevederile art. 14 din Legea citată, atribuie Consiliului local dreptul la iniţiativă şi de a decide, însă cu excepţiile de rigoare şi în limitele exigenţilor legale.

Autorizaţia de mediu pentru folosinţa specială a apei reprezintă acel document eliberat de Agenţia de Mediu care permite titularului să folosească apa pentru activităţile enumerate expres în art. 23 alin. (2) din Legea apelor nr. 272/2011.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

Avocatul Chistruga Dmitri în interesele apelantei Consiliului comunal Vasileuți, Primăria s. Vasileuți fiind prezentă la ședința de judecată a solicitat să fie admis apelul înaintat pe motivele invocate.

Avocatul Botnari Vitalia în interesele SRL ,,Alex Nord Trans,, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărîrii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel și materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Primăria Vasileuți r-nul Rîșcani și consiliul Vasileuți r-nul Rîșcani, din considerentele ce succed:

În conformitate cu prevederile art. 240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă una dintre următoarele decizii: respinge apelul.

Potrivit art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art.231 alin.(2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap.II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În corespundere cu prevederile art. 22 alin.(1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Articolul 10 din Codul administrativ prevede, că actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În această privință este de observat că, Codul administrativ a instituit reguli clare de înaintare a unei acțiuni în contencios administrativ, nemijlocit de către autoritatea publică.

Astfel, potrivit art.206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

Totodată, conform art. 163 lit. a) Cod Administrativ, procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei.

Cu referire la norma citată, materialele dosarului confirmă faptul că la data de 09.06.2023 SRL ”Alex Nord Trans” prin intermediul avocatului a depus o acțiune prin care se contestă decizia nr. 04/09 din 29.05.2023, emisă de Consiliul local Vasileuți, considerent din care procedura prealabilă nu se efectuează, iar termenul de adresare în instanța este respectat.

Ca urmare se reține, că acțiunea reclamantului/intimat SRL ,,Alex Nord Trans,, este depusă cu respectarea tuturor exigențelor de admisibilitate, fiind solicitată recunoașterea unui drept pretins a fi încălcat de autoritățile publice competente, care produc efecte juridice în exterior, și care, în opinia acestuia au caracter defavorabil.

Probatoriul cauzei denotă faptul că, SRL ,,Alex Nord Trans,, s-a adresat cu cerere către Consiliul local Vasileuți prin care a solicitat permiterea folosirii speciale a apei pentru irigare din iazul cu nr.cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani.

Prin Decizia nr.04/09 din data de 29.05.2023, Consiliul local Vasileuți, r-nul Rîșcani, s-a interzis folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani; s-a respins cererea SRL ,,Alex Nord Trans” privind folosirea specială a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani.

Astfel, reclamanta SRL ,,Alex Nord Trans,, a depus acțiune în instanța de contencios administrativ în care a contestat actul administrativ individual - decizia Consiliului raional Vasileuți nr. 04/09 din 29 mai 2023 ,,Cu privire la examinarea cererii”, prin care s-a interzis folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani. S-a respins cererea SRL ,,Alex Nord Trans,, privind folosirea specială a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani.

Decizia contestată a fost întemeiată pe art. 8 alin. (2), art.14 al Legii privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 08.12.2006, art. 167 alin. (2), art. 168 Cod administrativ nr. 116/2018, luînd în considerație avizul pozitiv al Comisiei pentru finanțe-buget și administrarea domeniului public din 29.05.2023.

Dezacordul cu decizia disputată a determinat reclamanta să înainteze acțiune în instanța de contencios administrativ, temeiuri de ilegalitate fiind indicate prevederile Regulamentului-tip de expluatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, Codul apelor și prevederile Codului administrativ.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central, din 07 iulie 2024, s-a admis parțial acțiunea. S-a anulat Decizia nr.04/09 din 29.05.2023 cu privire examinarea cererii emisă de Consiliul local Vasileuți, r-nul Rîșcani prin care s-a interzis folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți, r-nul Rîșcani și s-a respins cererea SRL ,,Alex Nord Trans,, privind folosirea specială a apei pentru irigare din iazul cu nr.cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul staului Vasileuți, r-nul Rîșcani. S-a încasat în mod solidar de la Consiliului local Vasileuți, r-nul Rîșcani, Primăria satului Vasileuți, r-nul Rîșcani în beneficiul SRL ,,Alex Nord Trans,, cu sediul bd. Traian 1/1,ap.147, ***** cheltuielile de judecată în mărime de 10 000,00/zece mii,00/lei.

Nefiind deacord cu admiterea parțială a acțiunii, Consiliul comunal Vasileuți, Primăria s. Vasileuți a contestat hotărîrea cu apel, solicitînd casarea hotărîrii în partea pretenției admise cu emiterea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă și această parte a acțiunii.

Analizînd probatoriul cauzei, completul judiciar constată că, hotărîrea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, de aceia cererea de apel urmează a fi respinsă reieșind din următoarele motive.

Ca urmare a exercitării controlului administrativ asupra actului contestat, instanța reține că atribuțiile autorităților locale se întemeiază în baza normelor de drept naționale, care abilitează autoritățile locale cu atribuții în vederea asigurării bunei administrări la nivel local.

În acest context, potrivit art. 14 alin. (1) din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, consiliul local are drept de inițiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care țin de competența altor autorităţi publice.

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) lit. b) și c) din Legea menționată supra, consiliul local administrează bunurile domeniului public şi ale celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului) și decide în privința actelor juridice de administrare privind bunurile domeniului public al satului (comunei), orașului (municipiului), după caz, precum și privind serviciile publice de interes local, în condițiile legii.

Legea apelor nr. 272/2011 reprezintă actul normativ în materie de gestionare a apelor, care în art. 23 alin. (2) stabilește, că sunt considerate folosința specială a apei și următoarele activități: a) captarea apei din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman; b) captarea şi folosinţa apei din sursele de apă de suprafaţă şi din cele subterane în scopuri tehnice şi industriale, inclusiv la prelucrarea produselor alimentare şi în agroindustrie; c) captarea şi folosinţa apei din diferite surse pentru irigare; d) folosinţa apei în acvacultură şi piscicultură; e) deversarea apelor uzate; f) utilizarea apei pentru generarea de energie hidroelectrică; g) expoatarea de pontoane, debarcadere şi de alte structuri hidraulice pe terenul fondului de apă; h) dezvoltarea şi exploatarea comercială a plajelor şi a zonelor de agrement.

Potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nominalizată, în cazul în care planul de gestionare a districtului bazinului hidrografic nu specifică o altă ordine de priorităţi la folosinţa şi la alocarea apei, inclusiv a celei subterane, folosinţa specială a apei va fi conformată următoarelor priorităţi: a) irigarea şi adăpatul animalelor; b) activităţile industriale, inclusiv activităţile miniere şi activităţile în agroindustrie; c) pescuitul şi piscicultura; d) generarea de hidroenergie; e) sportul şi agrementul; f) alte domenii.

Studiind actul administrativ contestat se observă, că motivul de fapt al respingerii cererii SRL ”Alex Nord Trans” privind folosirea specială a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul satului Vasileuți r-nul Rîșcani consiliul local l-a indicat cataclismele climatice de mulți ani la rând – secetă și nivelul scăzut a apei.

În acest sens instanța reține prevederile pct. 148-150 din Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977/2016, care stabilesc că limitarea sau interzicerea folosinței apei este declarată doar de către Comisia pentru Situații Excepționale a RM, în cazuri de situații excepționale stipulate în autorizația de mediu pentru folosința specială a apei. În cazul declarării situației excepționale, la propunerea organului central al administrației publice în domeniul mediului, Guvernul adoptă o hotărâre prin care declară starea de secetă și elaborează un plan de gestionare a secetei, în care indică arealul și termenul executării acestei hotărâri, restricțiile și/sau interdicțiile care se aplică la folosința apei, persoanele responsabile de realizarea indicațiilor respective. În cazul stării de secetă, se aplică restricţii temporare de utilizare a resurselor de apă, în baza planurilor de gestionare a secetei elaborate de autoritatea administrativă de gestionare a apelor. Condiţiile stabilite în planurile de gestionare a secetei sînt obligatorii pe durata aplicării pentru toţi utilizatorii de apă.

Reiterînd normele legal citate la prezenta speță, Colegiul notează că Consiliul local s.Vasileuți, r-ul Rîșcani nu este în drept de a interzice folosirea bazinelor acvatice în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare, iar limitarea sau interzicerea folosinței apei este declarată doar de către Comisia pentru Situații Excepționale a RM. În speță însă nu s-a reținut prezența unei hotărâri adoptată de Guvern prin care să fie declarată starea de secetă.

Pct. E^1 din Regulamentul dat prevede folosința apei din acumulările de apă pentru necesităţile comunităţii, irigaţie şi piscicultură.

Conform pct.118^6-118^7 din același Regulament, deținătorii acumulării de apă, indiferent de forma de proprietate, nu sînt în drept să îngrădească accesul la folosința apei pentru necesitățile comunității. Lacurile de acumulare/iazurile vor fi folosite conform destinației acestora indicate în documentația de proiect și în autorizația de folosință specială a apei, cu acordarea drepturilor de folosință terțelor persoane pentru drepturile prioritare de folosință, prevăzute de lege.

Prin urmare, Colegiul consideră că în temeiul prevederilor legale stipulate supra, Consiliul local Vasileuți, r-ul Rîșcani, nu este în drept de a interzice folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare de către SRL ”Alex Nord Trans”.

La caz Colegiul va menționa că potrivit Regulamentului de exploatare al iazului din s. Vasileuți, r-nul Rîșcani (nr. cadastral *****), elaborat de Maxisan Grup Water Industry, se confirmă faptul că Consiliul local Vasileuți, r-nul Rîșcani, nu este în drept de a interzice folosirea bazinului acvatic în scopul folosirii speciale a apei pentru irigare de către SRL „Alex Nord Trans, or, Regulamentul dat a fost întocmit conform HG 977 din 16.08.2016 (f.d.18-67).

În acest sens se atestă faptul că decizia nr. 04/09 din 29.05.2023 cu privire la examinarea cererii SRL ”Alex Nord Trans”, emisă de Consiliul local Vasileuți, este ilegală și urmează a fi anulată, din considerentul că a fost emisă contrar normelor legale menționate supra.

Suplimentar Colegiul va reține în susținerea soluției și faptul că, conform art. 25 din Legea apelor nr. 272/2011, cererea de eliberare a autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei se înaintează Agenției de mediu.

Lista actelor necesare solicitantului pentru obţinerea autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei include (în redacția în vigoare la momentul adoptării actului administrativ): a) documentul care atestă dreptul de proprietate sau de folosinţă asupra terenului pe care este situat corpul de apă, asupra construcţiilor hidrotehnice, precum şi asupra altor construcţii destinate folosinţei apelor; b) planul şi/sau schema terenului, cu indicarea, după caz, a construcţiilor hidrotehnice, a mijloacelor de măsurare a cantităţii de apă care urmează a fi folosită şi deversată, precum şi a altor construcţii destinate folosinţei apelor; c) paşaportul prizei de apă, în cazul fântânilor arteziene; d) regulamentul de exploatare a barajelor, iazurilor şi a lacurilor de acumulare, dacă acesta nu este introdus în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor; e) calculele privind cantitatea de apă care urmează a fi folosită şi volumul de ape uzate; f) planul de acțiuni/investiții privind protecţia resurselor de apă în perioada de folosinţă a apei; g) rezultatele analizelor privind proprietăţile fizico-chimice şi/sau bacteriologice ale apei corpului de apă, dacă analizele nu au fost efectuate de alți solicitanți; h) contractul pentru folosirea sectorului de subsol, în cazul apelor subterane; i) contractul de transportare şi receptare a apelor uzate pentru epurare, în cazul lipsei propriului sistem de evacuare şi epurare a apelor uzate; j) dovada afișării anunţului prevăzut la alin. (4) cu privire la solicitarea eliberării autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei.

Solicitantul autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei este obligat să afișeze la primăria din localitate un anunţ cu privire la solicitarea eliberării autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei.

Orice persoană fizică sau persoană juridică care are obiecţii la cererea de eliberare a autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei poate notifica în scris Agenția de mediu în termen de 15 de zile de la data recepționării cererii de către instituție. Instituţia competentă, în termen de 20 de zile de la primirea cererii: a) coordonează, prin procedura ghişeului unic, condiţiile de folosinţă a apei în baza unui regulament aprobat de Guvern; b) organizează, în comun cu autorităţile specificate în regulamentul aprobat de Guvern, inspectarea corpului de apă, a construcţiilor hidrotehnice, precum şi a altor construcţii destinate folosinţei apelor indicate în cerere; c) comunică solicitantului decizia de eliberare sau de refuz al eliberării autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei. Instituţia competentă plasează pe site-ul său oficial cererile de eliberare a autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei şi organizează, după caz, audieri publice cu privire la numitele cereri dacă acestea din urmă implică un impact semnificativ asupra mediului sau dacă au fost prezentate obiecţii conform alin. (4). Termenul maxim de examinare a cererii și de eliberare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei este de 30 de zile. În cazul autorizaţiei de mediu pentru folosinţa specială a apei pe termen lung, termenul poate fi prelungit cu 10 zile. Termenul indicat la alin. (7) curge din momentul prezentării de către solicitant a tuturor documentelor necesare, conform prezentei legi.

Cu referire la norma invocată supra, Colegiul va menționa că pentru a beneficia de dreptul legal de folosință specială a apei pentru irigare din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17,95 ha care se află în extravilanul s.Vasileuți r-nul Rîșcani, SRL ,,Alex Nord Trans,, a parcurs toți pașii legali prevăzuți de lege, a pregătit toate actele necesare pentru eliberarea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei, s-a adresat Agenției de mediu cu cerere de eliberare a unei astfel de autorizații.

Din înscrisurile anexate rezultă, că la 14.08.2023 reclamanta a obținut autorizația de mediu (f.d.10-12 vol 2), ulterior, la 18.04.2024 a fost reperfectată o nouă autorizație (f.d.13-15 vol 2).

Ca urmare a celor constatate pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și cea de apel, cu certitudine s-a stabilit că consiliul local și-a depășit competența prin adoptarea deciziei în cauză. Potrivit cadrului normativ menționat, autorizația de mediu pentru folosința specială a apei este un act permisiv pentru utilizatorul de apă, eliberat de Agenția de mediu.

Ce ține de cerința înaintată de reclamanta/intimata SRL ,,Alex Nord Trans,, privind obligarea Consiliului local Vasileuți, r-ul Rîșcani, de a emite decizia prin care să fie permisă folosirea specială a apei pentru irigare de către SRL ”Alex Nord Trans” din iazul cu nr. cadastral ***** cu S-17.95 ha, care se află în extravilanul satului Vasileuți, r-ul Rîșcani, instanța de fond a ajuns la concluzia de a respinge cerința dată și în această latură hotărîrea instanței de fond nu a fost contestată.

Colegiul ține să menționeze și faptul, că prin cererea de apel se invocă faptul că hotărîrea este greșit interpretată de către instanța inferioară deoarece reclamanta a efectuat construcții special adaptate pentru instalarea sistemelor de irigare, încălcînd legea, fiind amendat pentru acest fapt, ulterior benevol fiind demolate contrucțiile date. Colegiul va reține, că întradevăr pentru construcțiile ilegale din preajma bazinului acvatic SRL,,Alex Nord Trans,, a fost sancționat, însă această sancțiune nu poate fi reținută în favoarea admiterii apelului, or, pe parcursul examinării cauzei s-a stabilit că Primăria, Consiliul comunal Vasileuți contrar prevederilor legale a emis Decizia nr.04/09 din 29.05.2023 prin care a interzis SRL ,,Alex Nord Trans,, folosirea apei din bazinul acvatic pentru irigare.

Instanța de apel notează că, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă şi sub toate aspectele probelor, iar hotărîrea dată este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legitime ale participanţilor la proces.

Faţă de cele expuse, Colegiul civil reţine, că prima instanţă a creat părţilor condiţii obiective pentru realizarea drepturilor sale procedurale, participanții la proces au fost auziți, hotărîrea primei instanţe a fost motivată. Condiţiile procedurale privind motivarea hotărîrii sînt îndeplinite chiar dacă nu s-a răspuns expres fiecărui argument invocat de părţi, fiind suficient ca din întregul hotărîrii să rezulte că s-a răspuns tuturor argumentelor în mod implicit, prin raţionamente logice.

Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelantul utilizînd calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărîrea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Reieșind din cele expuse, Colegiul civil consideră că, totalitatea circumstanțelor relatate mai sus în ansamblul lor, aprecierea juridică corectă a materialelor cauzei, a probelor administrate, a înscrisurilor anexate și raportate la exigențele legislației în vigoare, determină incontestabil legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, iar motivarea pretențiilor expuse în cererea de apel nu este bazată pe careva probe concludente, din care considerente Colegiul civil

ajunge la concluzia că apelul declarat de Primăria Vasileuți r-nul Rîșcani și consiliul Vasileuți r-nul Rîșcani urmează a fi respins, iar hotărârea primei instanțe menținută.

În conformitate cu dispozițiile art.240 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, Colegiul civil şi de contencios administrativ,-

decide:

Se respinge apelul declarat de Primăria Vasileuți r-nul Rîșcani și consiliul Vasileuți r-nul Rîșcani împotriva hotărârii judecătoriei Drochia, sediul central, din 07 iulie 2023, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL ,,Alex Nord Trans,, către Consiliul local Vasileuți r-nul Rîșcani, Primăria s. Vasileuți r-nul Rîșcani cu privire la anularea deciziei.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea deciziei motivate prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței Adriana Garbuz

Judecătorii Iulia Grosu

Svetlana Șleahtițki